

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/131/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819205517
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819205517.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: žalovaným: 1. Q. D., S.. XX. XX. XXXX, N. M. X. XXXX/XX, XXX XX W. S. N., 2. U. X., S.. XX. XX. XXXX, N. M. M. XXXX/XX, XXX XX W. S. N., N. Č. X. XXXX/XX, XXX XX W. S. N., o zaplatenie 19.087,68 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 17.146,63 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 14.917,75 eur od 1.7.2019 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieťa.

Žalobcovi priznáva proti žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 15.7.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1., 2. rade zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 19087,68 eur spolu s 5,69 %p.a. úrokom z úveru zo sumy 14 917,75 eur od 01.07.2019 do zaplatenia a 5%p.a. úrokom z omeškania zo sumy 15 387,65 eur od 01.07.2019 do zaplatenia a trovy konania.

2. Na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 05.01.2015 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 17 000,00 eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. Úverovej zmluvy žalobca za spracovanie úveru žalovaným účtoval poplatok, ktorý bol splatný pri prvej výplate medziúveru, takže celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 98,27 eur, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 17,66 eur a 5,69% p. a. úrok za medziúver vo výške 80,61 eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a vklady na konto sporenia. Žalobca vklad prijatý na konto stavebného sporenia ako splátku úroku z medziúveru preúčtoval na konto medziúveru. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V., bod 5.3. zmluvy o úvere. Splátky sú splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 1 2.01.2017 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené,

žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené žalobca dňa 24.03.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 2.702,69 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 11.300,00 eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 8 597,31 eur. Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (24.03.2017), predstavuje sumu vo výške 16 202,65 eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 15 627,75 eur; z nezaplatených 5,69 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 17 000,00 eur do 24.03.2017 spolu vo výške 469,90 eur a z nezaplatených poplatkov za upomínanie vo výške 105,00 eur. Žalobca si týmto dovoľuje uviesť, že si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov za upomínanie ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 105,00 eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 24.03.2017 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 24.03.2017. Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. X., bod 10.17.3 úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 5,69% p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. IX., bod 9.2. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 25.03.2017). Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalobca prijal vklady v celkovej výške 710,00 eur. Žalovaná suma vo výške 19 087,68 eur vyčíslená k 30.06.2019 pozostáva z istiny 1491 7,75 eur = istina vo výške 15 627,75 eur znížená o vykonané vklady vo výške 710,00 eur, nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 469,90 eur, 5,69 % p. a. úroku za úver od 25.04.2017 do 30.06.2019 vo výške 1 941,05 eur, 5,00 % p. a. úroku z omeškania od 25.04.2017 do 30.06.2019 vo výške 1 758,98 eur.

3. Žalovaní v 1. a 2. rade sa k žalobe žalobcu nevyjadrili.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvou o úvere zo dňa 5.1.2015, Všeobecnými podmienkami stavebného sporenia pre fyzické osoby v znení účinnom od 1. októbra 2014 a tarifami sporenia pre fyzické osoby, Amortizačnou tabuľkou pre medziúver, Upozorneniami na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 12.1.2017 spolu s doručenkami, Oznámeniami o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 24.3.2017 a kópiami obálok s doručenkami, Výpisom z účtu odstúpeného medziúveru, Výpisom z účtu stavebného sporenia, písomným podaním žalobcu zo dňa 15.8.2019 a dňa 25.9.2019 a zistil tento skutkový stav veci:

5. Podľa článku I. zmluvy o úvere (ďalej len „zmluva“) uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi zo dňa 5.1.2015, žalobca poskytol dlžníkovi medziúver vo výške 17.000,- eur. Pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej len Všeobecné podmienky) sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver vo výške cca 10.034,02 eur.

6. Podľa článku II. zmluvy dlžník sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 5,69 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 80,61 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,75% ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 98,27 eur. Celková čiastka medziúveru, ktorú musí dlžník zaplatiť predstavovala 38462,12 eur.

7. V zmysle článku V. zmluvy - úročenie, splatnosť a splácanie do pridelenia cieľovej sumy predstavujú sumu vo výške 98,27 eur uvedenú v bode 5.2. vklady na účet sporenia vo výške 17,66 eur a úroky z medziúveru vo výške 80,61 eur, pričom sa uspokojia v nasledovnom poradí: úroky z medziúveru a vklady. Po pridelení cieľovej sumy bude suma podľa bodu 5.2. predstavovať splátku stavebného úveru vrátane úroku vo výške 98,27 eur.

8. V zmysle čl. X. bod 10.16. zmluvy vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru je dlžník povinný zaplatiť celý zostatok úveru, vrátane príslušenstva veriteľovi v lehote určenej veriteľom v písomnom Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

9. Podľa čl. X. zmluvy bod 10.17.3. odstúpením od tejto zmluvy nezaniká právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky s príslušenstvom.

10. Podľa článku XI. bod 11.1 zmluvy - Záverečné ustanovenia, právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, najmä zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení a Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, ktoré obdržal spolu so zmluvou a s obsahom ktorých súhlasí.

11. V zmysle čl. XIX Všeobecných podmienok pre stavebné sporenia pre fyzické osoby, Porušenie zmluvných podmienok a mimoriadna splatnosť bod 2 písm. a) ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvnej dohody zo strany stavebného sporiteľa alebo ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru alebo medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace je stavebná sporiteľňa oprávnená postupovať v zmysle bodu 3 tohto článku.

12. V zmysle bodu 3 písm. b), c) čl. XIX. Všeobecných podmienok ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a vypovedať zmluvu alebo od nej odstúpiť.

13. Žalobca listami zo dňa 24.3.2017 oznámil obom žalovaným, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, ku dňu 24.3.2017 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru, preto žiadal žalovaných vrátiť sumu 16.202,65 eur. Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovaní neprevzali v odbernej lehote, pričom obe zásielky boli uložené dňa 29.3.2017.

14. Upozoreniami na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 12.1.2017 vyzval žalobca žalovaných v lehote do 25.1.2017 na úhradu omeškaných splátok. Žalobca žalovaných upozornil, že v prípade nezaplatenia v stanovenej lehote vyhlási mimoriadnu splatnosť celého úveru dňa 25.1.2017 a bude požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu. Listiny prevzali žalovaní dňa 16.1.2017.

15. V podaní zo dňa 15.8.2019 žalobca uviedol, že dňa 08.01.2015 - suma vo výške 204,00 eur sa zúčtovala v zmysle čl. VIII. ods. 8.1 zmluvy o úvere ako poplatok za spracovanie medziúveru pri prvej výplate medziúveru, tak že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku dňa 08.01.2015 - suma 13 600,00 eur, dňa 26.02.2015 - suma 3 196,00 eur. Žalobca od žalovaných prijal vklady v celkovej výške 2.193,48 eur, z toho sumu vo výške 1.483,48 eur uhradili žalovaní do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Položka „čistočne vyrovnanie medziúveru“ vo výške 1.372,25 eur, ktorá je súčasťou Výpisu z účtu medziúveru, ktorý tvorí prílohu Žaloby o zaplatenie 19 087,68 eur s prísl. zo dňa 12.07.2019 (ďalej aj len „žaloba“), bola pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zúčtovaná so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 17 000,00 eur a predstavovala sumu nasporených prostriedkov z konta stavebného sporenia. Tak ako vyplýva zo žaloby, aj z uvedeného je zrejme že po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dňa 24.03.2013 žalovaní uskutočnili vklady v celkovej výške 710,00 eur. Z dôvodu porušenia zmluvných podmienok (splácať úver riadne a včas) v štádiu medziúveru, nedošlo k zmene medziúveru na stavebný úver. Súčasne boli naplnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávky v súlade s ustanovením §53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a čl. X. bod 10.1. zmluvy o úvere. Žalobca si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov za upomínanie ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru celkovo vo výške 105,00 eur. Na základe uvedeného žalobca žiadnym spôsobom nezapočítal ani časť zo sumy prijatých vkladov na úhradu poplatkov za upomínanie. Suma poplatkov za upomínanie vo výške 105,00 eur bola súčasťou dlžnej sumy, ktorá bola vyčíslená ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru 24.03.2017.

16. V podaní z 25.9.2019 žalobca uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu.

17. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“). spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia,

sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

25. Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

26. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

27. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

29. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

30. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

31. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

32. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

33. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

34. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

35. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci uzavreli dňa 5.1.2015 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX X XX, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 17.000,- eur.

36. Žalovaní medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 12.1.2017 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané

splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti.

37. Následne žalobca ku dňu 24.3.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a zároveň žiadal oboch žalovaných o okamžité vrátenie celého zostatku úveru v sume 16.202,65 eur.

38. Súd mal za preukázaný nárok na zaplatenie istiny v sume 14917,75 eur (istina ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v sume 15.627,75 eur po odrátaní čiastočnej úhrady po vyhlásení mimoriadnej splatnosti v sume 710,- eur) a úroku z úveru do mimoriadneho zosplatnenia (24.3.2017) v sume 469,90 eur. Nárok na poplatky za upomienky v sume 105,- eur žalobcom nebol v žalobe uplatnený.

39. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplátnym právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

40. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

41. Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplátnym úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

42. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

43. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

44. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 24.3.2017, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 24.3.2017, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

45. V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

46. Záver súdu, že zmluvné úroky z úveru prislúchajú žalobcovi len do doby splatnosti dlhu, resp. do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, zodpovedá ustálenej súdnej praxi, ako aj judikatúre vyšších súdnych inšancií. Čo sa týka predčasnosti zosplatnenia úveru, ide vo svojej povahe o jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca, a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorým tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia, a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktoré by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav v žiadnom prípade nemožno pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa, nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Navodil by sa tiež stav, v ktorom veriteľ by nebol nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky by mu nahrádzali stav jeho potencionálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa nemôže užívať právnu ochranu, nakoľko s protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy spočívajúcej v úhrade príslušných úrokov z omeškania, a pokiaľ existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona. Povedané inak, v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 OZ v spojení s §3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Iným právnym posúdením ohľadne priznania úrokov z úveru po zosplatnení istiny by sa súd dostal do rozporu s konštantnou judikatúrou (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013 sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012 sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30. júna 2015). V súvislosti s vyššie uvedeným názorom porovnaj závery uvedené v odôvodnení rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/209/2018 zo dňa 25. 09. 2018.

47. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi nepriznal nárok na úrok z úveru po zosplatnení vo výške 5,69% ročne zo sumy 14917,75 eur od 1.7.2019 do zaplatenia a v tejto časti žalobu žalobcu zamietol. Zároveň súd žalobu zamietol z rovnakého dôvodu aj v časti úroku z úveru vyčísleného za obdobie od 25.4.2017 do 30.6.2019 v sume 1941,05 eur. Žalobcovi priznal súd iba nárok na úrok z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dňa 24.3.2017 vo výške 469,90 eur.

48. S ohľadom na to, že úrok z úveru, v danom prípade vo výške 469,90 eur, nemožno úročiť ďalším úrokom z omeškania (zákaz anatocizmu, viď rozsudok Veľkého senátu obchodného kolégia NS ČR zo dňa 24.3.2004 pod sp. zn. Odo 101/2002, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 29Odo 689/2006, sp. zn. 31Cdo2036/2009, sp. zn. 35Odo 101/2002, ako aj uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. ÚS 1893/08 zo dňa 13.11.2008), súd žalobu v časti o zaplatenie úroku z omeškania z kapitalizovaného zmluvného úroku odo dňa 1.7.2019 z nezaplatených úrokov 469,90 eur do zaplatenia ako nedôvodnú zamietol.

49. Z uvedených rozhodnutí je možné ustáliť, že „Dohoda o platení úrokov z omeškania zo zmluvných úrokov je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná pre rozpor so zákonom“. Preto treba konštatovať neplatnosť takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§ 39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka).

50. V týchto súvislostiach súd poukazuje napríklad aj na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/102/2018 z 13. 12. 2018, sp.zn. 14Co/20/2017 zo 14. 06. 2018.

51. V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

52. Dlžná suma tak predstavuje istinu v sume 14917,75 eur spolu s úrokom z úveru do vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v sume 469,90 eur, úroku z omeškania z istiny úveru po zohľadnení úhrad žalovaných po vyhlásení mimoriadnej splatnosti v sume 1758,98 eur od 25.4.2017 do 30.6.2019 (14917,75 eur + 469,90 eur + 1758,98 eur = 17.146,63 eur).

53. Súd zaviazal na zaplatenie sumy 17.146,63 eur žalovaných v 1. a 2. rade v súlade s vyššie cit. § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka a žalobe v uvedenom rozsahu vyhovel.

54. Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

55. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

56. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

57. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

58. Žalovaní sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorú im žalobca vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru poskytol, dostali do omeškania, preto žalobcovi vznikol nárok na úroky z omeškania.

59. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručенú je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručенú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

60. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď doručením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i vrhodením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

61. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vložení do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právneho úkonu (Uz NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

62. Listom zo dňa 12.1.2017 boli žalovaní upozornení na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 25.1.2017 v prípade, že nedôjde k úhrade dlžnej sumy. Uvedené upozornenie obaja žalovaní prevzali dňa 16.1.2017. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 24.3.2017 žalované neprevzali v odbernej lehote, pričom zásielky boli na pošte uložené dňa 29.3.2017, kedy sa dostali do ich dispozičnej sféry. Priznaný úrok z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti si žalobca vyčíslil od 25.4.2019, kedy už žalovaní boli jednoznačne v omeškaní s úhradou celej dlžnej sumy. Zároveň ich súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške 5 % ročne od 1.7.2019 do zaplatenia, ale len zo sumy priznanej súdom a čo do zvyšku žalobu v tejto časti zamietol.

63. Sadzba úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., keďže ku dňu 25.4.2017 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,00 % p.a. a výška úrokov z omeškania tak bola o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky.

64. Žalobcom požadovaná sadzba úroku z omeškania 5% ročne tak neprevyšuje zákonnú sadzbu úroku z omeškania.

65. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

66. V zmysle § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

67. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Žalobca požadoval istinu a sumu vyčísleného príslušenstva v sume 19087,68 eur spolu s ďalším nevyčísleným príslušenstvom. Z uplatnenej sumy 19087,68 eur žalobcovi bolo priznaných 17.146,63 eur spolu s úrokom z omeškania. Žalobcov úspech tak predstavoval 89,83% (17.146,63 x 100: 19.087,68

= 89,83%) a neúspech 10,17%. Po odpočítaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu, žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 80% ($89,83\% - 10,17\% = 79,66\%$). Uvedenú náhradu mu súd aj priznal. Nie je dôvod započítavať príslušenstvo pohľadávky viažuce sa na úspešne priznanú istinu žalobcovi ako neúspech v otázke náhrady trov konania. V súvislosti s vyššie uvedeným názorom súd poukazuje na aktuálnu judikatúru Krajského súdu v Prešove, napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/3/2019 zo dňa 26. 02. 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/141/2018 zo 4.4.2019. V súvislosti s vyššie uvedeným spôsobom určenia úspechu strán sporu, súd poukazuje na názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27Co/136/2017 zo dňa 31. 10. 2017, ktoré rozhodnutie zohľadňuje uznesenie NS SR sp.zn.6Obo/243/2007 z 27.11.2008.

69. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

70. Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.